

Svar

háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra við fyrirspurn frá Birni Leví Gunnarssyni um námslán.

Fyrirspurnin hljóðar svo:

1. *Ef vaxtaálag skv. 17. og 18. gr. laga um Menntasjóð námsmanna, nr. 60/2020, reynist vera ofmetið af stjórnvöldum, telur ráðherra sanngjarnt að námsmenn greiði fyrir það ofmat?*
2. *Hvernig hafa vextir H-lána þróast frá því að þau voru tekin í notkun?*

Fyrirspurnin var send til umsagnar Menntasjóðs námsmanna og eru eftirfarandi svör byggð á upplýsingum frá sjóðnum.

Í lögum um Menntasjóð námsmanna, nr. 60/2020, er gengið út frá að sjóðurinn sé sjálfbær um námslán fyrir utan 30% styrk eða lækkun á höfuðstóli láns og styrk vegna framfærslu barna. Á þeim forsendum eru vextir á námslánum breytilegir og taka mið af þeim vaxtakjörum sem ríkissjóði bjóðast á hverjum tíma. Vaxtakostnaður af endurgreiðslum námslána er því mismunandi eftir þeim aðstæðum sem uppi eru í þjóðfélaginu á hverjum tíma. Á sömu forsendum er vaxtaálagið breytilegt þar sem það skal standa undir væntum afföllum af endurgreiðslu námslána. Greiðendur námslána á hverjum tíma eru því með óbeinum hætti að greiða fyrir vanskil annarra greiðenda. Vaxtaálagið er endurmetið og tekur mið af vanskilum á hverjum tíma. Í háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneyti er verið að fara yfir athugasemdir sem borist hafa um framkvæmd laga um Menntasjóð vegna skýrslu um endurskoðun laganna sem ráðherra mun flytja á haustþingi.

Meðfylgjandi er yfirlit yfir vexti að viðbættu vaxtaálagi frá því að lögin tóku gildi.

Þróun vaxta:

Vaxtatímabil		Vextir	
		Verðtryggðir	Óverðtryggðir
01.07.2020	31.07.2020	0,46%	2,16%
01.08.2020	31.08.2020	0,13%	2,00%
01.09.2020	30.09.2020	0,20%	1,81%
01.10.2020	31.10.2020	-0,10%	1,82%
01.11.2020	30.11.2020	-0,74%	1,84%
01.12.2020	31.12.2020	-0,05%	2,06%
01.01.2021	31.01.2021	0,81%	1,75%
01.02.2021	28.02.2021	0,79%	1,84%
01.03.2021	31.03.2021	0,76%	2,05%
01.04.2021	30.04.2021	0,66%	1,90%
01.05.2021	31.05.2021	0,66%	2,27%
01.06.2021	30.06.2021	0,43%	2,59%
01.07.2021	31.07.2021	0,65%	2,98%

Vaxtatímabil		Vextir		
		Verðtryggðir	Óverðtryggðir	
01.08.2021	31.08.2021	0,85%	2,98%	
01.09.2021	30.09.2021	0,73%	2,83%	
01.10.2021	31.10.2021	0,63%	2,88%	
01.11.2021	30.11.2021	0,44%	3,06%	
01.12.2021	31.12.2021	0,55%	3,25%	
01.01.2022	31.01.2022	0,48%	3,61%	
01.02.2022	28.02.2022	0,46%	3,65%	
01.03.2022	31.03.2022	0,60%	3,95%	
01.04.2022	30.04.2022	0,43%	4,15%	
01.05.2022	31.05.2022	0,11%	5,47%	
01.06.2022	30.06.2022	0,42%	4,90%	
01.07.2022	31.07.2022	1,15%	6,60%	
01.08.2022	31.08.2022	1,40%	6,99%	
01.09.2022	30.09.2022	2,02%	6,97%	
01.10.2022	31.10.2022	2,49%	7,13%	
01.11.2022	30.11.2022	2,79%	6,92%	
01.12.2022	31.12.2022	2,50%	7,02%	
01.01.2023	31.01.2023	2,79%	7,30%	
01.02.2023	01.03.2023	2,68%	7,68%	
01.03.2023	01.04.2023	2,47%	7,99%	
01.04.2023	01.05.2023	2,13%	9,00%	9,12%*
01.05.2023		2,78%	9,00%	9,09%*

* Vaxtaþak óverðtryggðra lána er 9%.

* Vaxtaþak verðtryggðra lána er 4%.